

HANDELINGEN

1:9-26

Jezus' hemelvaart en de keuze van Matthias
als vervanger van Judas

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/handelingen/1-9-26

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Getuigen door de kracht van de Geest	2 min	4
2	De hemelvaart en Gods rechterhand	3 min	5
3	Christus neemt Zijn hemelse troon in	3 min	6
4	De engelen en de wederkomst	3 min	8
5	Terug naar Jeruzalem en de bovenzaal	4 min	10
6	De vacature die Judas achterliet	2 min	12
7	Petrus en het leiderschap van de apostelen	4 min	13
8	Petrus als herder naast andere leiders	3 min	15
9	Was Matthias werkelijk Gods keuze?	3 min	17
10	Matthias als een van de twaalf	2 min	19
11	De betekenis van de honderdtwintig	2 min	19
12	Lukas' tussenzin over Judas	2 min	21
13	Wie kocht de Bloedakker?	3 min	22
14	De twee verslagen van Judas' dood	2 min	24

15	Waarom de akker Bloedakker heette	3 min	25
16	De Psalmen over Judas' lege plaats	3 min	26
17	De vereisten voor een nieuwe apostel	4 min	28
18	God kiest tussen de twee kandidaten	2 min	30
19	Gods wil zoeken door het lot	3 min	31
20	Waarom apostolische successie niet klopt	5 min	32
	Om verder te lezen		35

1

Getuigen door de kracht van de Geest

Jezus vertelde de discipelen, zoals we in de eerste acht verzen van Handelingen 1 zagen, dat zij Zijn getuigen zouden zijn tot aan de uiteinden van de aarde. Dit was Zijn antwoord op hun vraag over het herstel van het Koninkrijk. Hoewel Hij het niet met zoveel woorden zei, vertelde Zijn antwoord hun niet zozeer wanneer, maar hoe. Ze vroegen:

Zij dan die samengekomen waren, vroegen Hem: Heere, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?

HANDELINGEN 1:6

Hij vertelde hun niets over het tijdstip. Hij vertelde hun over de methode. Het Koninkrijk zou komen doordat zij het evangelie van het Koninkrijk tot aan de uiteinden van de aarde zouden verkondigen.

Maar net zoals Jezus nooit een preek had gehouden en nooit enig openbaar werk had gedaan voordat de Heilige Geest op Hem kwam, zei Hij tegen hen dat de Heilige Geest op hen zou moeten komen, zodat ze kracht zouden ontvangen om Zijn getuigen te zijn. Dat is interessant om te beseffen, want ze waren een aantal jaren bij Hem geweest en persoonlijk door Hem onderwezen. Je kunt geen betere opleiding aan een theologisch seminarie krijgen dan dat. Toch nam Hij niet aan dat ze, nu ze door de Beste, door Hemzelf, waren opgeleid, betrouwbaar genoeg waren om op die missie uitgezonden te worden. Ze moesten wachten totdat ze vervuld waren met de Geest, totdat de Geest op hen kwam. Want het werk van God kan alleen door God worden gedaan, en Gods Geest is God. Wanneer Hij Zijn volk vervult en door hen heen werkt, doet Hij Zijn werk. Wij zijn Zijn lichaam. Wij zijn Zijn handen en voeten, en Hij is Degene Die Zijn eigen werk doet.

Ik denk niet dat dit op enig moment in de kerkgeschiedenis anders is. Als zij hun bediening niet konden verrichten zonder vervuld te zijn met de Geest, weet ik niet waarom wij zouden denken dat iemand dat wel zou kunnen. We moeten er niet

zomaar van uitgaan dat we doeltreffend zullen zijn als we een opleiding of kennis hebben. We moeten wel de opleiding en kennis hebben die nodig zijn voor een bepaalde taak die God ons geeft. Maar om doeltreffend te zijn voor het Koninkrijk van God, moeten we de Geest hebben, zodat de Geest het werk door ons heen kan doen.

2

De hemelvaart en Gods rechterhand

Nu vers 9:

En nadat Hij dit gezegd had, werd Hij opgenomen terwijl zij het zagen, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen. En toen zij, terwijl Hij van hen wegging, hun ogen naar de hemel gericht hielden, zie, twee mannen stonden bij hen in witte kleding, die ook zeiden: Galilese mannen, waarom staat u omhoog te kijken naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terug komen als u Hem naar de hemel hebt zien gaan.

HANDELINGEN 1:9-11

De hemelvaart van Christus krijgt volgens mij in ons algemene denken en in onze prediking niet zoveel aandacht als Zijn dood en opstanding. Jezus aan het kruis is het meest voorkomende beeld. En de opstanding en het lege graf zijn de dingen die we ons voor de geest halen wanneer we eraan denken dat Christus Zijn missie vervulde door voor onze zonden te sterven en weer op te staan. Zijn hemelvaart, veertig dagen later, wordt vervolgens bijna als een aanhangsel behandeld: ‘Nou, Hij is hier niet, dus Hij moet weg zijn. O ja, Hij is opgevaren en Hij komt terug.’

Maar het feit dat Hij opvoer, is buitengewoon belangrijk. De apostelen verwezen er in hun prediking in het boek Handelingen vaak naar. We zien niet wat er gebeurde nadat Hij in de wolken verdween. Hij voer op naar de hemel, maar Hij verdween in de wolken en ze zagen Hem niet meer. Aan het einde van het Evangelie van Markus wordt

ons echter verteld wat er met Jezus gebeurde nadat Hij was opgevaren. Sommige moderne Bijbels nemen dit gedeelte niet op, omdat het in sommige oude handschriften niet voorkomt. Maar volgens mij staat het waarschijnlijk wel in de beste handschriften. Markus 16, vers 19, zegt:

De Heere dan is, nadat Hij tot hen gesproken had, opgenomen in de hemel en heeft Zich gezet aan de rechter hand van God,

MARKUS 16:19

Het is interessant: hoe wist Markus dat Jezus, toen Hij in de wolken verdween, aan de rechterhand van God ging zitten? Ze wisten dat omdat het in Psalm 110, vers 1, was geprofeteerd. Psalm 110, vers 1, luidt:

Een psalm van David. De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken:
Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten.

PSALMEN 110:1-2

Dat is het vaakst aangehaalde vers uit het Oude Testament in het hele Nieuwe Testament. Sommige verzen uit Jesaja en de Psalmen worden vaak in het Nieuwe Testament aangehaald. Maar geen enkel hoofdstuk uit het Oude Testament wordt in het Nieuwe Testament vaker, of even vaak, aangehaald als Psalm 110. Het begint met deze woorden: God zei tegen Jezus:

Ga aan Mijn rechterhand zitten totdat Ik Je vijanden tot een voetenbank voor Je heb gemaakt.

3

Christus neemt Zijn hemelse troon in

Paulus schreef in 1 Korinthe 15 een hoofdstuk over de opstanding en hemelvaart van Christus. Hij zei dat Jezus aan de rechterhand van God is en regeert. Hij is de Koning. Hij regeert vanaf Zijn troon in de hemel over ons. Hij is de Koning en wij zijn Zijn

Koninkrijk. Maar Hij voer op om op de troon te worden geïnstalleerd.

Ik kan hier niet uitvoerig op ingaan, omdat we meer naar Handelingen kijken dan naar enkele verwante kruisverwijzingen. Maar één kruisverwijzing die ik je zou aanraden te bekijken, staat in Daniël 7, de enige plaats in het Oude Testament waar de Messias de Zoon des mensen wordt genoemd. De uitdrukking Zoon des mensen komt vaak voor in het Oude Testament, maar niet als verwijzing naar Jezus. In het Oude Testament betekent de uitdrukking Zoon des mensen meestal gewoon een zoon van Adam, een mens. Maar er is één passage waarin naar de Messias wordt verwezen als iemand die lijkt op de Zoon des mensen. Dat staat in Daniël 7, vers 13. Daniël zegt:

Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel Iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen.

DANIËL 7:13

enzovoort.

Daniël ziet iemand die lijkt op de Zoon des mensen, komend met de wolken van de hemel. Wij zouden kunnen denken dat dit een beeld van de wederkomst is, omdat we weten dat Jezus ook in de wolken zal komen en wij ernaar zullen uitzien dat Hij in de wolken komt. Maar Daniël kijkt niet vanuit het aardse gezichtspunt, maar vanuit het hemelse gezichtspunt. In dit visioen bevindt hij zich daarboven, waar God is, en hij ziet Jezus door de wolken heen omhoogkomen naar de hemel. Hij komt bij de Oude van dagen. Dat wil zeggen: Hij komt bij God. Hij stijgt op, Hij daalt niet neer, en Hem wordt een troon gegeven.

Dat is wat er gebeurde toen Jezus ten hemel voer. Hij ging aan de rechterhand van God zitten, en Hem werden een troon, heerschappij en een koninkrijk gegeven. Toen Hij uit de dood was opgestaan, zei Hij dat Hem alle macht in de hemel en op aarde was gegeven. Maar Hij werd pas daadwerkelijk op de troon geïnstalleerd toen Hij ten hemel voer. Zijn hemelvaart houdt in dat Hij Zijn zetel, Zijn kroon en Zijn troon inneemt en begint te regeren. Daniël ziet Hem door de wolken heen omhoogkomen.

Handelingen 1 vertelt ons dat de discipelen Hem de wolken in zagen opstijgen. Ze zagen Hem in de wolken verdwijnen. Daniël bevindt zich aan de andere kant en ziet Hem door de wolken heen bij God komen, waar Hij aan de rechterhand van God gaat zitten en Zijn koninklijke positie krijgt.

Dat is wat de eerste christenen begrepen: toen Jezus naar de hemel ging, ging Hij aan de rechterhand van God zitten en begon Hij te regeren. In Openbaring 3, ik denk dat het vers 21 is, zei Jezus:

Wie overwint, zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, zoals ook Ik overwonnen heb, en Mij met Mijn Vader op Zijn troon gezet heb.

OPENBARING 3:21

Jezus zit nu met Zijn Vader op de troon, aan Zijn rechterhand, en regeert. Hij is onze Koning, Hij is onze Heere, en wij zijn Zijn volgelingen.

4

De engelen en de wederkomst

Toen Hij in de hemel verdween, stonden daar twee mannen in witte kleding die blijkbaar eerder niet waren opgemerkt en er daarvoor niet waren. Volgens mij moeten we begrijpen dat dit engelen waren. We spreken altijd over deze twee mannen als engelen, en volgens mij is het terecht dat we dat doen. In de Bijbel is het gebruikelijk dat engelen, wanneer ze verschijnen, als mannen worden beschreven, ook al zijn het niet werkelijk menselijke mannen. Het zijn engelen uit de hemel.

Wanneer je bijvoorbeeld over het lege graf van Jezus leest, zeggen sommige evangeliën dat de vrouwen kwamen en daar twee mannen zagen. Een ander evangelie zegt dat ze daar twee engelen zagen. De mannen zijn de engelen. Engelen verschijnen in de Bijbel soms in menselijke gedaante, en wanneer ze dat doen, worden ze als mannen beschreven. Wanneer er dus staat dat er twee mannen in witte kleding waren, is het interessant dat Lukas zich er niet op vastlegt dat het engelen waren. Maar volgens mij geeft hij wel te kennen dat ze dat waren. Waarom zou hij vertellen wat ze droegen,

tenzij hij probeert te zeggen dat ze enigszins stralend waren en anders dan andere mannen? Deze twee mannen wisten iets wat de apostelen niet wisten. Ook dat wijst erop dat ze engelen geweest moeten zijn, want de apostelen hadden alles geleerd wat Jezus ook maar aan iemand had onderwezen.

Ze zeiden ook:

En nadat Hij dit gezegd had, werd Hij opgenomen terwijl zij het zagen, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen. En toen zij, terwijl Hij van hen wegging, hun ogen naar de hemel gericht hielden, zie, twee mannen stonden bij hen in witte kleding, die ook zeiden: Galilese mannen, waarom staat u omhoog te kijken naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze terug komen als u Hem naar de hemel hebt zien gaan.

HANDELINGEN 1:9-11

Net zoals Jezus lichamelijk en zichtbaar ten hemel voer en in de wolken verdween, zal Hij op dezelfde manier terugkomen. Hij zal in de wolken, lichamelijk en zichtbaar, naar de aarde terugkomen. Daar wachten we natuurlijk nog altijd op.

Dit was misschien de eerste keer dat de discipelen beseften dat er een wederkomst zou zijn. Wanneer we sommige dingen lezen die Jezus in de evangeliën zei, kunnen we in een aantal van Zijn uitspraken de wederkomst herkennen. Maar ik weet niet of de discipelen duidelijk begrepen dat Hij überhaupt weg zou gaan, laat staan dat Hij een tweede keer zou komen. Hij was daar. Wat hen betreft was het: ‘U bent hier. Gaat U het koninkrijk voor Israël herstellen?’ Ze dachten er niet aan dat Hij weg zou gaan. Ze dachten dat Zijn missie, nu Hij uit de dood was opgestaan, verder kon gaan. Dat kon die natuurlijk ook, maar ze wisten niet dat Hij opnieuw zou verdwijnen en naar de hemel zou gaan.

Als ze niet wisten dat Hij terug zou gaan naar de hemel, wisten ze waarschijnlijk ook niet dat er een wederkomst zou zijn. Maar nu wisten ze dat wel, want de engelen kondigden het hun aan en zeiden dat Jezus zou terugkomen zoals ze Hem hadden

zien heengaan.

5

Terug naar Jeruzalem en de bovenzaal

Daarna keerden ze terug naar Jeruzalem, vanaf de berg die Olijfberg wordt genoemd. Die ligt dicht bij Jeruzalem, aan de oostkant van Jeruzalem, direct ten oosten van de stad. Ze legden ongeveer een sabbatsreis af naar de stad Jeruzalem. Een sabbatsreis is een Joodse traditie. In de wet van Mozes werd een sabbatsreis nergens genoemd. Maar de wet van Mozes zei dat je je op de sabbat niet mocht inspannen, niet mocht werken, geen lasten mocht dragen, enzovoort. Daarom hadden de rabbijnen bepaald dat je, als je te voet reisde, zoals de meeste mensen deden, op de sabbat niet verder mocht gaan dan een bepaalde afstand. Anders kostte het te veel inspanning en was het te veel werk. Dus bedachten ze een afstand waarvan zij vonden dat je die mocht afleggen: driekwart mijl. Driekwart mijl is een sabbatsreis.

Natuurlijk vonden de Farizeeën altijd manieren om de wet te omzeilen. Ze zeiden dat je op de sabbat vanaf je huis driekwart mijl mocht afleggen, en dat je elke plek waar je voor twee dagen voedsel had liggen als je huis mocht aanduiden. Dus als iemand op de sabbat een langere reis wilde maken, kon hij hun eigen systeem omzeilen. Op de dag vóór de sabbat kon hij op een plek die driekwart mijl van zijn huis lag genoeg voedsel voor twee dagen verstoppert. Dan kon hij nog eens driekwart mijl verder gaan en daar opnieuw genoeg voedsel voor twee dagen verstoppert. Dat kon hij helemaal blijven doen tot aan de plek waar hij heen wilde. Vervolgens kon hij op de sabbat de hele reis maken. Het is wettisch gedoe, maar een sabbatsreis was voor de Joden een bekende uitdrukking.

Lukas zei dat de afstand van de plek waar Jezus opsteeg tot Jeruzalem, waar ze naar de bovenzaal gingen en wachtten tot de Heilige Geest zou komen, een sabbatsreis bedroeg. Dat is een afstand van driekwart mijl. Toen ze het huis binnengingen, gingen ze naar boven, naar de bovenzaal waar ze verbleven: Petrus, Jakobus, Johannes en Andreas; Filippus en Thomas; Bartholomeüs en Mattheüs; Jakobus, de zoon van

Alfeüs, en Simon de Zeloot; en Judas, de zoon van Jakobus. Dat zijn er elf. De reden dat het er geen twaalf waren, is dat een van hen inmiddels dood was. Judas Iskariot had, zoals we weten, zelfmoord gepleegd.

Er staat:

Dezen bleven allen eensgezind volharden in het bidden en smeken, met de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broers.

HANDELINGEN 1:14

We zullen zien dat daar in werkelijkheid 120 mensen waren. Het waren niet alleen de elf die bij naam worden genoemd. Maar hij maakt heel duidelijk dat de hele groep apostelen die op dat moment in leven was, daar aanwezig was. Maria, de moeder van Jezus, was er. De broers van Jezus waren er, en natuurlijk waren er ook anderen. Dit was het volledige overblijfsel van trouwe volgelingen van Jezus dat zich op dat moment in Jeruzalem bevond.

Jezus predikte in Galilea tot grote menigten en had daar op een bepaald moment veel volgelingen. Maar blijkbaar waren die mensen niet allemaal in Jeruzalem. Naar alle waarschijnlijkheid gingen de discipelen na Pinksteren naar Galilea en verspreidden ze de boodschap onder degenen die Jezus in Galilea hadden gevolgd. Maar er waren slechts ongeveer 120 mensen in Judea, in Jeruzalem, die in Jezus geloofden. Daar hoorden deze discipelen en de familie van Jezus bij.

Er staat:

6

De vacature die Judas achterliet

En in die dagen stond Petrus op te midden van de discipelen — er was namelijk een menigte bijeen van ongeveer honderdtwintig personen — en sprak: Mannenbroeders, dit Schriftwoord moest vervuld worden dat de Heilige Geest bij monde van David van tevoren gesproken heeft over Judas, die gids geweest is voor hen die Jezus gevangennamen; want hij werd bij ons gerekend en had aan deze bediening deel gekregen.

HANDELINGEN 1:15-17

Met deze man wordt Judas bedoeld. Er staat:

Deze nu heeft met het loon van de ongerechtigheid een stuk grond verkregen, en nadat hij voorovergevallen was, barstte hij in het midden open en kwamen al zijn ingewanden naar buiten. En het is bekend geworden bij allen die in Jeruzalem wonen, zodat dat stuk grond in hun eigen taal Akeldama genoemd wordt, dat wil zeggen: bloedakker.

HANDELINGEN 1:18-19

Het is dus nodig dat een van de mannen die met ons omgegaan zijn gedurende heel de tijd dat de Heere Jezus onder ons in- en uitging, te beginnen met de doop van Johannes tot op de dag waarop Hij van ons opgenomen werd, met ons getuige wordt van Zijn opstanding.

HANDELINGEN 1:21-22

Ze stelden twee mannen voor: Jozef, die Barsabbas werd genoemd en de bijnaam Justus had, en Matthias. Jozef, die Barsabbas werd genoemd en de bijnaam Justus had, was de eerste; Matthias was de tweede. Ze baden en zeiden:

En zij baden en zeiden: U Heere, Kenner van het hart van allen, wijs van deze twee er een aan, die U uitgekozen hebt om deel te krijgen aan deze bediening, namelijk aan het apostelschap, waarvan Judas afgeweken is om naar zijn eigen plaats te gaan.

HANDELINGEN 1:24-25

Ze wierpen het lot, en het lot viel op Matthias. Hij werd bij de elf apostelen gerekend.

7

Petrus en het leiderschap van de apostelen

Er bestaan hierover inderdaad enkele meningsverschillen, namelijk over de vraag of de discipelen werkelijk het juiste deden of niet. Sommige christenen denken van niet, maar dat zullen we bespreken. Het eerste waarop ik wil wijzen, is dat Petrus te midden van de discipelen opstond. Hij was altijd de meest uitgesproken discipel, ook toen Jezus op aarde was. Hij was niet de officiële leider op grond van enige aanstelling door Jezus waarvan wij weten. Rooms-katholieken geloven echter dat Petrus door Jezus tot leider was aangesteld. En zij geloven dat de pausen de opvolgers van Petrus zijn, enzovoort. Het idee dat Jezus Petrus op de een of andere manier de leiding over de apostelen had gegeven, wordt eenvoudigweg niet door de Schriften ondersteund. Het is waar dat Jezus bij één gelegenheid tegen Zijn discipelen zei:

Hij zei tegen hen: Maar u, wie zegt u dat Ik ben?

MATTHEÛS 16:15

En Petrus, die altijd als eerste sprak, nam het woord en zei:

Simon Petrus antwoordde en zei: U bent de Christus, de Zoon van de levende God.

MATTHEÛS 16:16

Hij zei:

Zalig bent u, Petrus, want vlees en bloed hebben u dit niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is. En u bent Petrus; op deze rots zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:17-18

Dat staat in Mattheüs 16.

De Rooms-Katholieke Kerk is van mening dat Hij hiermee zegt dat Petrus het fundament van de gemeente zal zijn en dat hij onder de apostelen boven alle anderen uitsteekt. Het probleem met die opvatting is dat Hij vervolgens zegt:

En Ik zal u de sleutels van het Koninkrijk der hemelen geven; en wat u bindt op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en wat u ontbindt op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.

MATTHEÛS 16:19

Maar twee hoofdstukken later, in Mattheüs 18, zei Jezus hetzelfde tegen alle apostelen. Hij zei tegen alle apostelen dat alles wat zij op aarde zouden ontbinden, in de hemel ontbonden zou zijn, en dat alles wat zij op aarde zouden binden, in de hemel gebonden zou zijn.

Dit betekent dat Hij het wel tegen Petrus zei, maar hem daarbij niet als individuele persoon aansprak, maar als apostel. De apostelen hebben allemaal deze leidende rol. Paulus zei in Efeze 2 dat de gemeente gebouwd is op het fundament van de apostelen en profeten, waarbij Jezus Christus de voornaamste hoeksteen is. Met andere woorden,

de gemeente is niet persoonlijk op Petrus gebouwd. Zij is op alle apostelen gebouwd. Petrus is een van de apostelen. Toen hij met Jezus sprak, sprak Jezus hem aan als vertegenwoordiger van de groep apostelen.

Hij zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

Hij had de apostelen uitgekozen als fundamentstenen van Zijn bouwwerk, de gemeente. Die bestaat uit levende stenen, zoals Petrus later zelf zou zeggen. In 1 Petrus 2 spreekt Petrus over Jezus als de rots. Hij spreekt nooit over zichzelf als de rots. Hij zegt dat wij levende stenen zijn die worden opgebouwd tot een geestelijk huis. Jezus is de voornaamste hoeksteen.

Niemand in de vroege gemeente erkende Petrus zelf noodzakelijkerwijs als het fundament van de gemeente, ook al was hij de luidruchtigste en degene die als eerste sprak. Dat was eenvoudigweg zijn temperament. Dat was niet noodzakelijkerwijs zijn opdracht.

8

Petrus als herder naast andere leiders

De katholieken denken ook dat Jezus bij een andere gelegenheid Petrus gezag over de andere apostelen gaf. Petrus had Jezus driemaal verloochend. Na Zijn opstanding ontmoette Jezus de discipelen bij het Meer van Galilea, in Johannes 21. Hij vroeg Petrus driemaal:

Hebt u Mij lief, Petrus?

JOHANNES 21:15-17

Petrus zei ja, en Hij zei:

Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:15-17

Zij geloven dat Hij Petrus gezag over de andere apostelen gaf door te zeggen:

Weid Mijn schapen.

JOHANNES 21:15-17

Maar dat is een nogal vergezochte interpretatie.

De schapen van Jezus zijn de hele gemeente, en Hij zegt in wezen: ‘Petrus, je hebt Mij verloochend. Je hebt jezelf ongeschikt gemaakt voor je ambt, maar Ik ga je opnieuw aanstellen als een van de herders van Mijn schapen, samen met de andere leiders en de andere apostelen.’ Hij zegt niet: ‘Jij moet de leider van de apostelen zijn.’ Hij zegt eenvoudigweg: ‘Ik ga je terugbrengen in de positie waaruit je gevallen bent door Mij driemaal te verloochenen. Je bent nu weer een van de apostelen en je zult Mijn schapen voeden.’

Het is interessant dat Petrus, opnieuw in 1 Petrus, schrijft over het voeden van de schapen. In 1 Petrus 5 schrijft hij aan de oudsten van de gemeente. Hij zegt:

Weid de kudde van God.

1 PETRUS 5:2

Met andere woorden: ‘Jullie moeten de herders van de kudde zijn. Jullie moeten de voorgangers zijn. Jullie moeten de schapen voeden.’ Hij zegt dat wanneer de Opperherder verschijnt, zij daarvoor een kroon, een beloning, zullen ontvangen. Hij ziet Jezus dus als de Opperherder, niet Petrus. En hij ziet alle oudsten als mensen die een rol hebben in het voeden van de schapen en die herders van de schapen zijn.

In zijn eigen brief spreekt Petrus over een rots bij het bouwen van de gemeente, en hij spreekt over het voeden van de schapen. Maar in geen van beide gevallen geeft hij aan dat hij zichzelf een bijzondere rol ziet vervullen die verschilt van die van andere

leiders van de gemeente. Ik denk dus dat het volkomen ongegrond is om die dingen in de woorden van Jezus tot Petrus te lezen, zoals de Rooms-Katholieke Kerk vanouds heeft gedaan. Daar is geen enkele basis voor.

Niettemin nam Petrus vaker het woord dan de anderen. Ik denk dat de anderen gewoon terughoudender waren en dat hij de leiding nam. Hij was het soort man dat de leiding nam. Hij stond dus te midden van de discipelen op en zei: 'Ik denk dat we iemand moeten aanstellen om Judas te vervangen.'

9

Was Matthias werkelijk Gods keuze?

Sommige mensen denken dat Petrus dat niet had moeten doen. De Heilige Geest was tenslotte nog niet gegeven, en Jezus had hem zojuist gezegd te wachten totdat de Heilige Geest kwam. Hij had hun niet gezegd dat ze zaken moesten afhandelen of belangrijke beslissingen moesten nemen. Daarom denken sommige mensen dat Petrus dit ten onrechte deed en dat Matthias, die op deze manier werd gekozen, niet erkend moet worden als de vervanger van Judas.

Zulke mensen zeggen meestal dat Paulus degene was die God als vervanger van Judas bestemd had. Paulus werd natuurlijk pas in Handelingen 9 behouden. Maar de apostelen hadden de komst van Paulus niet voorzien. Ze wisten niet dat Saulus van Tarsus een apostel zou worden. Sommigen zeggen dat God Paulus op het oog had als vervanger van Judas, maar dat de apostelen dit niet wisten en niet door de Heilige Geest werden geleid, omdat de Heilige Geest nog niet gegeven was. Ze zeggen dat de apostelen door die keuze te vroeg handelden en op God vooruitliepen.

Matthias was niet Gods keuze om Judas te vervangen, maar Paulus wel. En Petrus, die weer op alles vooruitliep zoals hij gewoonlijk deed, verprutste het. Ik denk niet dat het boek Handelingen ons dat vertelt. Ik zal je zeggen waarom.

Lukas schreef natuurlijk het boek Handelingen. Lukas was Paulus' nauwste metgezel, misschien samen met Timotheüs. Paulus had tijdens verschillende delen van zijn reizen veel metgezellen, zoals we in Handelingen lezen, maar Lukas en Timotheüs

waren degenen die het dichtst bij hem bleven. Lukas was zelfs tot het einde bij hem. Aan het einde van het boek Handelingen is Lukas bij Paulus wanneer Paulus gevangenzit en het boek eindigt.

Paulus was Lukas' held en mentor. Als Lukas dit schreef en dacht: 'Deze mannen hebben een fout gemaakt. Ze hadden moeten wachten, want Paulus was de man, mijn vriend Paulus. Hij is degene van wie God wilde dat hij Judas verving,' dan geeft hij daar hier geen enkele aanwijzing voor. Hij zegt niet dat het verkeerd was om dit te doen. Het enige wat hij in feite zegt, is dat Matthias vanaf dat moment bij de elf werd gerekend. Hij zegt niet dat dit een vergissing was. Hij geeft eenvoudigweg aan dat Matthias vanaf dat moment tot de twaalf behoorde.

Zelfs nadat Paulus bekeerd was en de andere apostelen van zijn bekering en zijn apostelschap wisten, zeiden ze nog steeds niet: 'Matthias, jij ligt eruit. Paulus is er.' Er is in de Bijbel geen reden om te geloven dat Paulus, hoewel hij een apostel was, een van de twaalf apostelen had moeten zijn. Jezus had over de twaalf gesproken als mensen die een bepaalde band hadden met de twaalf stammen van Israël. In Galaten 2 zegt Paulus zelf:

Petrus, Jakobus, Johannes en de twaalf hadden een bediening onder de besnedenen, terwijl Paulus, Barnabas en hun medewerkers naar de onbesnedenen gingen.

GALATEN 2:7-9

Paulus zag zichzelf niet als een van de twaalf. De twaalf waren verbonden met Gods werk om de besnedenen, de twaalf stammen van Israël, te bereiken. De bediening van Paulus had een andere gerichtheid. Paulus, Barnabas, Timotheüs en de anderen vormden een team dat naar de heidenen was gezonden en behoorden niet tot de twaalf.

10

Matthias als een van de twaalf

Ik geloof dus dat Lukas aanvaardt dat Matthias inderdaad een rechtmatige vervanger van Judas was. Soms zeggen mensen die dit niet willen erkennen: ‘Maar we lezen in het boek Handelingen nooit meer iets over Matthias.’ Volgens hen is dat Lukas’ manier om te zeggen dat God hem niet aanvaardde. Maar dat is niet helemaal waar. We lezen wel degelijk over hem. Er staat een aantal keren dat de apostelen veel tekenen en wonderen deden, dat de apostelen getuigden van de opstanding, dat de apostelen dit deden en dat de apostelen dat deden. Lukas heeft ons al verteld dat Matthias een van hen is.

De meeste apostelen worden na dit hoofdstuk niet meer bij naam genoemd. Hier worden elf namen gegeven. Na dit hoofdstuk wordt geen van hen in het boek Handelingen nog bij naam genoemd, behalve Petrus, Jakobus en Johannes. De anderen zijn er wel. Ze zijn eenvoudigweg opgenomen in samenvattende zinnen: de apostelen deden dit en de apostelen deden dat. Matthias wordt dus wel genoemd, alleen niet bij naam. Als het feit dat hij niet bij naam wordt genoemd betekent dat hij geen apostel was, dan moeten we hetzelfde zeggen over Thomas, Bartholomeüs, Mattheüs, Jakobus de zoon van Alfeüs, Simon de Zeloot en Judas de zoon van Jakobus. Ook zij worden hierna niet meer bij naam genoemd. Ik neem dus zonder meer aan dat Lukas, door dit verhaal te vertellen, de uitkomst aanvaardt als de wil van God. Dat is omstreden, omdat sommige mensen denken dat Petrus te vroeg handelde.

11

De betekenis van de honderdtwintig

Vers 15 zegt:

En in die dagen stond Petrus op te midden van de discipelen — er was namelijk een menigte bijeen van ongeveer honderdtwintig personen — en sprak:

HANDELINGEN 1:15

Waarom hij juist dat aantal noemde, kan eenvoudigweg zijn omdat hij belangstelling had voor feiten, cijfers en statistieken. Of het kan nog een andere betekenis hebben gehad, want volgens de Joodse wet moest je 120 leden hebben om ergens een afzonderlijke Joodse gemeenschap te stichten. Volgens de wet moesten het 120 mannen zijn. Lukas maakt natuurlijk heel duidelijk dat de 120 bestonden uit mannen en vrouwen, de moeder van Jezus en anderen. Maar misschien noemt Lukas het aantal om te zeggen dat dit het aantal aanwezigen was en dat dit, interessant genoeg, volgens de Joodse wet voldoende is om een afzonderlijke Joodse gemeenschap te vormen. En dat deden ze.

De gemeente in Jeruzalem was een afzonderlijke gemeenschap, los van de Joodse gemeenschap die niet behouden was. Ze vormden hun eigen tegenculturele, alternatieve samenleving. Ze leefden volgens hun eigen maatstaven onder Christus, anders dan de overige Joden. Misschien wordt het aantal 120 daar dus als betekenisvol beschouwd. Het feit dat de Joodse wet 120 mannen vereiste, hoefde Lukas helemaal niet van zijn stuk te brengen, want in Christus geldt:

Daarbij is het niet van belang dat men Jood is of Griek; daarbij is het niet van belang dat men slaaf is of vrije; daarbij is het niet van belang dat men man is of vrouw; want allen bent u één in Christus Jezus.

GALATEN 3:28

Misschien zegt hij eenvoudigweg dat 120 mensen voor dit quorum evenzeer meetellen als 120 mannen.

Misschien bedoelt hij helemaal niets met het noemen van het aantal. Maar doordat hij het noemt, geeft hij ons informatie die erop zou kunnen wijzen dat dit misschien een aanwijzing is dat de gemeente zelfs onder de wet een alternatieve gemeenschap zal zijn. Ze heeft daarvoor het vereiste quorum en zou daarom haar eigen leiders kunnen benoemen en dergelijke beslissingen kunnen nemen. Met zo'n quorum van christenen kon Petrus dus officieel worden beschouwd als iemand die het recht had om voor te stellen een nieuwe leider aan te stellen ter vervanging van Judas.

12

Lukas' tussenzin over Judas

Petrus begint te spreken. Wanneer hij begint te spreken, volgt er een tussenzin. Hij begint te spreken in vers 16, maar vers 18 en 19 vormen een tussenzin. Die behoren waarschijnlijk niet tot de toespraak van Petrus. Waarschijnlijk voegt Lukas daar een verklarende opmerking in. Petrus zegt:

Mannenbroeders, dit Schriftwoord moest vervuld worden dat de Heilige Geest bij monde van David van tevoren gesproken heeft over Judas, die gids geweest is voor hen die Jezus gevangennamen; want hij werd bij ons gerekend en had aan deze bediening deel gekregen.

HANDELINGEN 1:16-17

In die tussenzin lezen we over de dood van Judas. De bewoording wekt daar de indruk dat Petrus niet aan het woord is, vooral wanneer er in vers 19 staat:

En het is bekend geworden bij allen die in Jeruzalem wonen, zodat dat stuk grond in hun eigen taal Akeldama genoemd wordt, dat wil zeggen: bloedakker.

HANDELINGEN 1:19

Dat zou ook de eigen taal van Petrus zijn. Als Petrus daarover zou spreken, zou hij zeggen: “In onze eigen taal wordt het Akeldama genoemd.” Het klinkt als een verklarende opmerking die Lukas heeft geschreven.

We lezen in Mattheüs 27 dat Judas, nadat hij Jezus aan het Sanhedrin had verraden, daar later berouw over kreeg. Toen hij zag dat Jezus veroordeeld was, probeerde hij het ongedaan te maken. Hij wilde het geld dat het Sanhedrin hem had betaald naar hen terugbrengen en het hun teruggeven. Zij zeiden:

Wat gaat ons dat aan? Dat is bloedgeld; wij willen het niet aannemen.

MATTHEÛS 27:4-6

Dus gooide hij het geld op de vloer van de tempel en vluchtte weg. Er staat dat hij eropuit ging en zichzelf ophing. Dat is volgens Mattheüs 27 het einde van Judas.

Hier lezen we niet dat hij zichzelf ophing. We lezen daar helemaal niets over. In Mattheüs 27 staat dat de overpriesters, nadat hij zichzelf had opgehangen, het geld namen dat hij op de vloer van de tempel had gegooid. Ze gingen eropuit en kochten een akker om vreemdelingen in te begraven, en ze noemden die Akeldama, de Bloedakker.

13

Wie kocht de Bloedakker?

Het is interessant dat deze korte tussenzin van twee verzen, vers 18 en 19, totaal andere informatie geeft. Allereerst staat er dat Judas de akker kocht. Maar in Mattheüs 27 staat dat de priesters, nadat Judas gestorven was, de akker in zijn naam kochten. Dat hoeft geen probleem te zijn, want wanneer iets in jouw naam wordt gedaan, wordt er vaak gezegd dat jij het hebt gedaan. Als iemand jouw geld neemt en het in jouw naam investeert, is het niet ongebruikelijk om te zeggen dat jij degene bent die dat heeft gedaan.

De Bijbel zegt bijvoorbeeld herhaaldelijk dat de Joden Jezus hebben gekruisigd. Petrus zei dat in zijn preek in Handelingen 2. Paulus zei het in 1 Thessalonicenzen 2. Hij zei dat de Joden Jezus hebben gekruisigd. Joden kruisigen geen mensen; ze stenigen

mensen. Het waren de Romeinen die Jezus kruisigden. De Joden sloegen geen enkele spijker door de handen van Jezus. Waarom wordt er dan gezegd dat de Joden Hem kruisigden?

De Romeinen deden het, maar ze deden het namens de Joden. De Joden zetten de Romeinen onder druk om het te doen. De Romeinen wilden het niet doen. Pilatus, de Romeinse stadhouder, wilde Hem vrijlaten. De Joden chanteerden Pilatus. Ze dwongen hem ertoe, en het was hun schuld omdat zij degenen waren die de Romeinen ertoe hadden aangezet. Daarom wordt er vaak gezegd dat de Joden het deden, maar zij deden het door tussenpersonen.

Petrus zegt in zijn preek in Handelingen 2 zelfs tegen de Joden:

U hebt Jezus door de handen van wetteloze mensen gekruisigd.

HANDELINGEN 2:23

Jullie kruisigden Hem, maar dat gebeurde door tussenkomst van deze wetteloze heidenen. Wanneer iets namens iemand werd gedaan, op zijn verzoek, op zijn aandringen of met zijn geld, is het heel gebruikelijk om te zeggen dat degene van wie het geld was, het heeft gekocht.

Mijn vrouw belde me eens en zei: “Stop onderweg naar huis even om melk te halen.” Dus stopten we bij de Cube en ik zei: “Tim, zou jij daar even naar binnen willen gaan? Hier heb je wat geld. Koop wat melk.” Hij bracht de melk naar buiten. Toen ik thuiskwam, vroeg mijn vrouw: “Heb je de melk gekocht?” Ik zei: “Ja, dat heb ik gedaan.” Eigenlijk deed Tim het. Hij nam mijn geld en kocht de melk op mijn verzoek. Maar het is niet verkeerd om te zeggen: “Je vroeg me melk te kopen. Dat heb ik gedaan. Ik heb melk gekocht.” Het is niet moeilijk om zo te spreken, en het is niet verkeerd om zo te spreken.

Wanneer er dus staat dat deze man met het loon een akker kocht, hebben we in Mattheüs meer informatie. In werkelijkheid werd die met zijn geld door de overpriesters gekocht.

14

De twee verslagen van Judas' dood

Er staat hier nog iets. In vers 18 staat:

Deze nu heeft met het loon van de ongerechtigheid een stuk grond verkregen, en nadat hij voorovergevallen was, barstte hij in het midden open en kwamen al zijn ingewanden naar buiten.

HANDELINGEN 1:18

Dat is beslist een andere beschrijving dan:

Judas hing zichzelf op.

MATTHEÛS 27:5

Veel gruwelijker zelfs. Sommige mensen denken dat hier sprake is van een tegenstrijdigheid, maar dat is niet zo. We zouden alleen kunnen zeggen dat er sprake is van een tegenstrijdigheid als beide uitspraken niet waar zouden kunnen zijn. Als twee uitspraken verschillende informatie geven, spreken ze elkaar alleen tegen als het onmogelijk is dat ze allebei waar zijn. Als ze allebei waar kunnen zijn, is er geen tegenstrijdigheid.

Kon een man zichzelf ophangen en ook naar beneden vallen, waarna zijn ingewanden op de grond eronder naar buiten stroomden? Het komt misschien niet vaak voor, maar het is beslist niet onmogelijk. Ik denk dat we het zo moeten begrijpen. Judas heeft zichzelf inderdaad opgehangen. Op een gegeven moment viel zijn lichaam op de grond. Misschien brak de tak. Misschien sneed iemand hem los en kon diegene het lichaam niet opvangen. Misschien had hij daar een tijd in de zon gehangen en was zijn lichaam opgezwollen. Dat is niet onrealistisch. Toen hij vervolgens op de aarde viel, barstte zijn opgezwollen lichaam open.

Het is nogal weerzinwekkend, maar dat is wat de Bijbel zegt, en het is absoluut geen tegenstrijdigheid. Het is aanvullende informatie. Mattheüs vermeldt deze informatie niet; hij vermeldt dat Judas zichzelf ophing. Hier wordt niet vermeld dat hij zichzelf

ophing; hier wordt de latere situatie vermeld.

15

Waarom de akker Bloedakker heette

Het andere punt waarop het verschilt, is dat Mattheüs 27 zegt dat het de Bloedakker, Akeldama, werd genoemd omdat het een akker was waarin gestorven vreemdelingen begraven zouden worden. Maar hier staat dat het de Bloedakker werd genoemd omdat de ingewanden van Judas daar naar buiten stroomden. Het geeft dus een andere reden waarom het de Bloedakker werd genoemd. Nogmaals, het is geen tegenstrijdigheid. Er kunnen twee redenen zijn waarom mensen het de Bloedakker noemen. Beide zijn goede redenen.

Het is zoals wat ik zei over Edom en Ezau. Toen Ezau werd geboren, was hij bedekt met rood haar, en ze noemden hem Harig. Ezau betekent harig. Later verkocht hij zijn eerstgeboorterecht voor wat rode linzen, en het boek Genesis zegt dat ze hem daarom Edom noemden, Rood. Hij werd Rood genoemd omdat hij zijn eerstgeboorterecht verkocht voor rode linzenmoes. Maar ik vermoed dat hij ook Rood werd genoemd omdat hij bedekt was met rood haar. En trouwens, er zijn veel mensen die door hun vrienden Rood worden genoemd vanwege hun rode haar.

Hij was zo dicht met rood haar bedekt dat zijn broer zich tegenover zijn blinde vader als hem kon voordoen door geitenvel, het haar van een geit, op zichzelf aan te brengen. Zijn vader voelde het haar en zei:

O, dat is Ezau.

De man was ruig behaard. Hij leek wel een orang-oetan, een man met oranje haar. Ik weet zeker dat ze hem niet alleen Rood noemden vanwege de linzenmoes die hij kocht. Er was waarschijnlijk meer dan één reden om die man Rood te noemen.

Zo geldt ook dat als er meer dan één gedachte kan meespelen in de naam of bijnaam van iets, beide redenen kunnen zijn waarom mensen het zo noemen. Met andere woorden, deze informatie verschilt van wat Mattheüs geeft, maar geen van de

bijzonderheden is in strijd met wat Mattheüs zegt. Ze geven alleen meer informatie dan Mattheüs.

Beweren dat Lukas, die dit schreef, in tegenspraak was met wat Mattheüs zei, zou absurd zijn. Lukas kreeg zijn informatie hierover namelijk van de andere apostelen, en Mattheüs was een van hen. Het is niet waarschijnlijk dat Lukas van Mattheüs, of van de andere apostelen, zou horen wat er met Judas was gebeurd en vervolgens zou besluiten hem tegen te spreken door in plaats daarvan dit op te schrijven. Het is duidelijk dat Lukas over meer informatie beschikte dan Mattheüs had opgeschreven, maar niet over meer informatie dan hij kon verkrijgen door met de apostelen te praten, en dat deed hij. We weten dat hij dat deed, omdat er wordt vermeld dat Lukas in Jeruzalem was met de andere apostelen. Niet bij deze gelegenheid, maar later. Ik weet zeker dat hij gemeenschap met hen had.

16

De Psalmen over Judas' lege plaats

Dan gaat de toespraak van Petrus verder:

Want er staat geschreven in het boek van de Psalmen: Laat zijn woonplaats woest worden en laat er niemand zijn die daarin woont. En: Laat een ander zijn ambt als opziener nemen.

HANDELINGEN 1:20

Wat hij vóór die lange tussenzin had gezegd, was dat de Schrift over Judas vervuld moest worden. Nu gaan we lezen welke Schriftgedeelten hij in gedachten had. Welke Schriftgedeelten over Judas?

Hij citeert Psalm 69:25, waar staat:

Laat hun tentenkamp verwoest worden, in hun tenten geen bewoner zijn.

PSALMEN 69:26

Dan citeert hij Psalm 109:8, waar staat:

Laat een ander zijn ambt als opziener nemen.

PSALMEN 109:9

Als je deze Psalmen daadwerkelijk leest, wordt Judas er niet in genoemd. Het zijn Psalmen waarin David in algemene zin spreekt over zijn vijanden, mensen die hem verraden hebben. David zegt in Psalm 109 zelfs:

In ruil voor mijn liefde beschuldigde en verraadde hij mij.

PSALMEN 109:4-5

De eerste van deze twee Psalmen, Psalm 69:25, waar staat:

Laat zijn woonplaats verlaten zijn en laat niemand er wonen, bevat slechts enkele verzen eerder zelfs een Messiaans vers. Daar staat:

Ja, zij hebben mij gal als mijn voedsel gegeven, in mijn dorst hebben zij mij zure wijn laten drinken.

PSALMEN 69:22

wat natuurlijk verwijst naar Jezus aan het kruis.

Petrus begreep deze Psalmen, waarin David over zichzelf en zijn vijanden spreekt, op deze manier: David is een type van Christus, en degenen die David verraden zijn als Judas. Hij neemt dus de dingen die David zegt over degenen die hem verraden hebben en past die toe op Judas.

Het blijft een beetje verwarrend wat hij citeert, want het eerste wat hij citeert is:

Laat hun tentenkamp verwoest worden, in hun tenten geen bewoner zijn.

PSALMEN 69:26

Dit is slechts een deel van een reeks vervloekingen die David uitspreekt over zijn vijand die hem verraden heeft. Als zijn woonplaats verlaten is en niemand erin woont, betekent dit in feite dat hij vertrokken is. Hij is weg. Hij is waarschijnlijk dood. De plek waar hij vroeger woonde, staat nu leeg. Petrus zegt dus dat dit op Judas van toepassing is. Judas was ooit tot de apostelen gerekend. Hij verliet zijn positie. Zijn plaats is nu leeg.

Dan staat er in een andere Psalm, Psalm 109:8:

Laten zijn kinderen wezen worden en laat zijn vrouw weduwe worden.

PSALMEN 109:9

Petrus citeert deze twee Psalmen om twee punten te maken. Het ene is dat Judas daadwerkelijk profetie vervulde door zijn positie te verlaten, en zijn verlaten woonplaats stond leeg, zonder dat er iemand in woonde. Dan is de instructie uit de andere Psalm die hij citeert: je kunt hem maar beter vervangen;

Dat lijkt misschien nogal vergezocht: van die twee verzen naar de handelwijze van Petrus. Maar geen van de andere apostelen was het met hem oneens. Er schijnen hierover geen discussies te zijn geweest. Dus zegt hij in vers 21:

17

De vereisten voor een nieuwe apostel

Het is dus nodig dat een van de mannen die met ons omgegaan zijn gedurende heel de tijd dat de Heere Jezus onder ons in- en uitging, te beginnen met de doop van Johannes tot op de dag waarop Hij van ons opgenomen werd, met ons getuige wordt van Zijn opstanding.

HANDELINGEN 1:21-22

Er waren daar 120 mensen, en ze konden er maar twee vinden die aan deze specifieke voorwaarde voldeden. Kort gezegd was de voorwaarde dat ze er vanaf het begin bij moesten zijn geweest en alles moesten hebben gezien wat de apostelen hadden gezien. Dit vertelt ons natuurlijk dat wanneer we in de evangeliën soms lezen dat Jezus en de apostelen ergens heen gingen en dingen deden, er kennelijk soms ook anderen bij hen waren, zoals deze twee mannen. Deze mannen waren vanaf het begin bij hen geweest, vanaf de tijd van de doop van Johannes tot aan de hemelvaart van Christus. Hun taak als apostelen was tenslotte om van deze dingen te getuigen, en een getuige kan niet getuigen van wat hij niet heeft gezien. Om ervoor in aanmerking te komen samen met de andere apostelen te getuigen, moest iemand er dus bij zijn geweest en het hebben gezien.

Dit idee dat ze er vanaf het begin bij waren geweest, is een van de dingen die Jezus noemt als datgene waardoor de apostelen zelf geschikt waren. In Lukas 22, vers 28 tot en met 30, bijvoorbeeld, zegt Jezus tegen Zijn discipelen, de apostelen, in Lukas 22:28:

En u bent het die steeds bij Mij gebleven bent in Mijn verzoeken. En Ik beschik u het Koninkrijk, zoals Mijn Vader dat aan Mij beschikt heeft, opdat u eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn Koninkrijk en op tronen zit en de twaalf stammen van Israël oordeelt.

LUKAS 22:28-30

Hij zegt dat ze hiervoor geschikt zijn omdat ze bij Hem zijn gebleven tijdens Zijn beproevingen. Hun aanwezigheid bij Hem gedurende Zijn hele leven vol beproevingen, in feite gedurende Zijn hele openbare bediening als volwassene waarin Hij beproevingen doorstond, maakte hen hiervoor geschikt. Ook bevindt Jezus Zich in Johannes 15:27 in de bovenzaal met de twaalf, of eigenlijk met elf, omdat Judas was weggegaan. Het laatste vers van Johannes 15 zegt:

En u zult ook getuigen, want u bent van het begin af bij Mij.

JOHANNES 15:27

Let erop: jullie zijn vanaf het begin bij Mij geweest. Jullie hebben alles gezien, dus daarvan zullen jullie getuigen. Jullie zullen hiervan Mijn getuigen zijn.

Dat is wat Petrus zegt. Iemand die vanaf het begin bij ons is geweest, moet zich bij ons voegen om van deze dingen te getuigen. Petrus stelde dit dus als voorwaarde aan de kandidaten, op grond van wat Jezus Zelf had gezegd dat hen, de andere elf, geschikt maakte voor de positie waarin ze moesten getuigen. In feite legt Petrus het aan de 120 aanwezigen voor om te zien of iemand onder hen aan die voorwaarde voldeed. Hoeveel van die 120 mensen waren vanaf de doop van Johannes voortdurend bij hen geweest en hadden Jezus zien opvaren? Het waren er maar twee. Kennelijk waren zij dat geweest. Of misschien waren het er meer dan twee, maar waren de anderen duidelijk niet waardig om apostelen genoemd te worden. Misschien waren er mensen die al die tijd in de buurt waren geweest, maar geen goed karakter hadden. Ze leken niet begaafd. Zij waren het gewoon niet. Maar ze vonden er twee die allebei even geschikt leken.

18

God kiest tussen de twee kandidaten

Wat ze deden, was het lot tussen hen laten beslissen. Ik vind het interessant dat er in vers 23 staat:

Ze stelden er twee voor.

Deze namen werden door de mensen voorgedragen. Maar toen ze in vers 24 voor hen baden, baden ze en zeiden:

En zij baden en zeiden: U Heere, Kenner van het hart van allen, wijs van deze twee er een aan, die U uitgekozen hebt om deel te krijgen aan deze bediening, namelijk aan het apostelschap, waarvan Judas afgeweken is om naar zijn eigen plaats te gaan.

HANDELINGEN 1:24-25

Ze nemen aan dat God een van deze twee heeft gekozen, hoewel beide kandidaten door de mensen waren uitgekozen. Ze geloofden dat God via hen de kandidaten koos en vervolgens door het werpen van het lot zou laten zien wie van de twee kandidaten Gods keuze was.

Let erop dat ze in vers 24 tegen God zeggen: ‘U, Heere, kent de harten van allen.’ Ze zeggen daarmee: ‘Wij kennen de harten van deze mensen niet. We weten dat ze vanaf het begin bij ons waren. We weten dat ze die fundamentele geschiktheid hebben om te kunnen getuigen van wat er gezien is. Maar we kennen hun harten niet. We weten niet wie van deze mannen, als een van hen dat al zou doen, het net als Judas zal verknallen. Judas heeft al deze dingen ook gezien, en hij heeft het verknald. U kent de harten van mensen, dus kiest U maar een van hen.’ Ze lieten de keuze aan God over, wierpen het lot, en het viel op Matthias. Hij werd bij de elf gerekend.

19

Gods wil zoeken door het lot

Het is interessant dat zo’n belangrijke beslissing als het kiezen van een apostel genomen werd door het lot te werpen. Voordat Jona in de vis zat, toen hij op het schip was, wierpen ze het lot om erachter te komen wie verantwoordelijk was voor de storm, en God liet het hun zien. Toen het land Israël onder de twaalf stammen werd verdeeld, deden ze dat door het lot te werpen. Door het lot te werpen bepaalden ze welk stuk land naar elke stam zou gaan. Kennelijk bestond er al heel lang het besef dat God Zijn wil door het werpen van het lot bekend zou maken, ten minste in sommige situaties.

In Spreuken 16:33 staat:

Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daardoor komt van de HEERE.

SPREUKEN 16:33

Dat is Salomo die zegt dat wanneer je het lot werpt, de beslissing van de Heere zal komen. Ik denk niet dat dit betekent dat telkens wanneer je tijdens een spelletje Yahtzee met dobbelstenen gooit, de dobbelstenen zo terechtkomen als God het wil. Het

wil niet zeggen dat je alle belangrijke beslissingen kunt nemen door met dobbelstenen te gooien, strootjes te trekken, het lot te werpen of wat dan ook. Maar kennelijk zijn er belangrijke beslissingen waarbij het in feite gaat om een keuze tussen de een en de ander, en beiden even geschikt lijken. Met andere woorden, de mensen kunnen niet tussen hen kiezen, omdat ze geen verschil tussen hen kunnen ontdekken. Ze zijn allebei even geschikt en daarom zal het werpen van het lot de een boven de ander aanwijzen. Iemand zou kunnen zeggen dat God door het lot heen werkt. Dat wil zeggen dat God de uitkomst van de loting bepaalt, en dat klinkt als wat Salomo in Spreuken 16:33 zei. Je zou ook kunnen aanvoeren dat het God niet uitmaakt wie van de twee het wordt, omdat ze allebei geschikt zijn. Hij zal met hen werken. Het werpen van het lot stelt je eenvoudig in staat iemand te kiezen en verder te gaan, omdat het om het even is. Ze zijn even goed.

Ik ken enkele kerkgenootschappen die dit doen. Ik weet niet welke kerkgenootschappen dit allemaal doen. Ik denk dat de Moravische Broeders vroeger de oudsten van hun gemeenten door het werpen van het lot kozen, en misschien doen ze dat nog steeds. Dat is iets interessants. Ik neem aan dat ze deze passage waarschijnlijk gebruiken als rechtvaardiging daarvoor. Ik ken niet erg veel kerkgenootschappen of gemeenten die hun leiders op die manier kiezen, maar een apostel werd op die manier gekozen, dus zo'n handelwijze moet wel enigszins gerechtvaardigd zijn.

20

Waarom apostolische successie niet klopt

Over vers 25, waar ze aan het bidden zijn, wil ik dit zeggen. Ze spreken over Judas. Er staat dat de vervanger deel zal krijgen aan deze bediening en het apostelschap waaruit Judas door overtreding gevallen is. Ik wil dit zeggen: Judas is uit het apostelschap gevallen en daardoor ontstond er een vacature. Nogmaals, het is niet mijn bedoeling om de katholieken aan te vallen, maar dit is een punt waarop rooms-katholieken de zaken anders zien dan de Bijbel volgens mij te kennen geeft.

Ze geloven in iets wat apostolische successie wordt genoemd. Ze geloven dat de apostelen na hun dood opvolgers achterlieten: de bisschoppen van de gemeenten waar ze hadden gewoond, die hun vervangers werden. Wanneer die bisschoppen stierven, was de volgende bisschop in dezelfde gemeente eveneens de vervanger. Zo loopt het apostolische ambt door de generaties heen voort in de bisschoppen.

De rooms-katholieken geloven dat de bisschoppen van de ware kerk de bisschoppen van de Katholieke Kerk zijn en dat zij de opvolgers van de apostelen zijn. Zij bekleden de positie die de apostelen bekleedden. Natuurlijk geloven ze dat Petrus de bisschop van Rome was en dat daarom iedere latere bisschop van Rome de opvolger van Petrus is. Dat is de paus. Dat is de katholieke leer hierover.

Die heeft helemaal geen grond in de Schrift. De Bijbel leert geen apostolische successie, maar soms wijzen ze op de vervanging van Judas als voorbeeld. Judas stierf en dus vervingen ze hem. Daar heb je dus meteen een opvolging. Matthias werd de opvolger van Judas. Maar hij werd niet de opvolger van Judas. Hij werd de vervanger van Judas. Judas is uit die positie gevallen. Hij stierf niet eenvoudigweg terwijl hij zijn ambt nog bekleedde. Hij verliet zijn ambt en moest worden vervangen. Hij stierf niet in zijn ambt en had geen opvolger nodig.

Dit is een belangrijk punt. Later in het boek Handelingen, in Handelingen 12, sterft er nog een apostel: Jakobus, de zoon van Zebedeüs. Hij sterft door de hand van Herodes in Handelingen 12. Ze vervingen hem niet. Waarom niet? Omdat hij in trouw stierf. Hij had zijn ambt nooit verlaten. Maar Judas werd gezien als iemand die zijn ambt had prijsgegeven. Zijn ambt moest worden vervuld, want er staat:

het apostelschap dat Judas door zijn overtreding verloor.

Hij verliet het apostelschap. Hij stierf niet zomaar; hij viel en liet een gapend gat achter in de kring van de twaalf.

In het boek Openbaring wordt over het nieuwe Jeruzalem gezegd:

En de muur van de stad had twaalf fundamenten met daarop de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam.

OPENBARING 21:14

Dat betekent dat zij blijvend apostelen zijn. Deze mannen stierven, maar verlieten hun ambt niet. Wanneer apostelen in trouw stierven, waren ze nog steeds apostelen, maar nu verheerlijkt.

Het punt is dat Jakobus, een apostel die stierf, niet werd vervangen. Petrus werd niet vervangen. Niets in de Bijbel wijst erop dat apostelen die in trouw stierven, door nieuwe apostelen moesten worden opgevolgd. Natuurlijk waren er bisschoppen die hen opvolgden, maar dat betekent niet dat zij hen met hetzelfde gezag of in hetzelfde ambt opvolgden. Ze namen eenvoudigweg de leiding over hetzelfde geografische gebied, dezelfde gemeente, op zich. Maar de bisschoppen werden geen apostelen.

De apostelen waren door Jezus Zelf gekozen. Dat is wat het woord ‘apostel’ betekent: iemand die gezonden is. Deze mannen noemden zichzelf apostelen van Jezus Christus, wat betekent: mensen die door Jezus Christus gezonden waren. De bisschoppen die door de apostelen gekozen waren, stonden niet op hetzelfde niveau als de apostelen zelf, zelfs niet nadat de apostelen waren gestorven.

De vervanging van Judas schept dus geen precedent voor een opvolging van apostelen die zelfs tot op de dag van vandaag voortduurt, zoals de Katholieke Kerk altijd heeft geleerd. In het boek Handelingen staan veel dingen over de vroege gemeente die ons inzicht geven in de denkwijze die ze hadden. Aan de manier waarop de kerk zich in latere eeuwen ontwikkelde, kunnen we zien dat er menselijke tradities werden ingevoerd die eigenlijk helemaal geen deel uitmaakten van de denkwijze van de vroege gemeente.

Helaas zijn wij geboren nadat die tradities ingeburgerd waren geraakt, en kunnen we die gemakkelijk als normaal beschouwen: de traditionele dingen die de kerk heeft ingevoerd en die niet in de Bijbel stonden. Dat is natuurlijk wat er in de middeleeuwen met de kerk is gebeurd, met de Rooms-Katholieke Kerk. Vervolgens probeerden de reformatoren terug te keren naar de Bijbelse normen, maar zelfs zij gingen niet zo ver terug als de gebruiken van de apostelen. Ze hielden nog steeds vast aan veel van dezelfde katholieke gebruiken, zoals de kinderdoop. De kinderdoop is geen Bijbelse leer, maar de protestanten, de reformatoren, pasten die nog steeds toe, net als de katholieken.

Voor de kerk is het moeilijk gebleken terug te keren naar de manier waarop de apostelen en de vroege gemeente de dingen deden. Eerlijk gezegd moeten we ons eenvoudigweg bevrijden van een heleboel traditionele rotzooi. Het boek Handelingen doornemen is één manier om ons daarbij te helpen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Handelingen 1:6
- Handelingen 1:9-11
- Markus 16:19
- Psalmen 110:1-2
- Daniël 7:13
- Openbaring 3:21
- Handelingen 1:14
- Handelingen 1:15-17
- Handelingen 1:18-19
- Handelingen 1:21-22
- Handelingen 1:24-25
- Mattheüs 16:15
- Mattheüs 16:16
- Mattheüs 16:17-18
- Mattheüs 16:19
- Mattheüs 16:18
- Johannes 21:15-17
- 1 Petrus 5:2
- Galaten 2:7-9
- Handelingen 1:15
- Galaten 3:28
- Handelingen 1:16-17
- Handelingen 1:19
- Mattheüs 27:4-6
- Handelingen 2:23

- Handelingen 1:18
- Mattheüs 27:5
- Handelingen 1:20
- Psalmen 69:26
- Psalmen 109:9
- Psalmen 109:4-5
- Psalmen 69:22
- Lukas 22:28-30
- Johannes 15:27
- Spreuken 16:33
- Openbaring 21:14

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.